

Pradžia>Jūsų teisės>Nusikaltimų aukos>Žalos atlyginimas>Reikalavimas, kad žalą atlygintų nusikaltėlis Reikalavimas, kad žalą atlygintų nusikaltėlis

Slovėnija

Kaip galiu pareikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba reikalavimų patenkinimo priemonėmis teisme (baudžiamojo proceso metu) ir kam turėčiau teikti šį prašymą?

Nukentėjusioji šalis gali reikalauti iš nusikaltėlio atlyginti žalą baudžiamajame procese pareikšdama **civilinį ieškinį** (*premoženjskopravni zahtev*).

Prašymas dėl civilinio ieškinio (civilinio ieškovo baudžiamajame procese) pateikiamas institucijai, kuriai buvo pateiktas skundas dėl nusikalstamos veikos (**apygardos prokuratūrai**), arba **teismui**, kuriame nagrinėjama byla.

Civiliniame reikalavime gali būti prašoma kompensacijos, grąžinti daiktą arba panaikinti nurodytą teisinį sandorį.

Kuriame baudžiamojo proceso etape turiu pareikšti reikalavimą?

Kai civilinį ieškinį, susijusį su nusikalstama veika, pateikia tokią teisę turintis ieškovas, civilinis ieškinys išnagrinėjamas **baudžiamajame procese, jei dėl to šis procesas nėra nepagrįstai vilkinamas**.

Pasiūlymą dėl civilinio ieškinio baudžiamajame procese galima pateikti **ne vėliau kaip iki žodinio bylos nagrinėjimo pirmosios instancijos teisme pabaigos**.

Jei ieškovas nepateikia prašymo dėl civilinio ieškinio iki tol, kol pareiškiami kaltinimai, jis **bus informuotas**, kad tokį prašymą gali pateikti iki pagrindinio posėdžio pabaigos.

Ko galiu reikalauti prašyme ir kaip turėčiau jį suformuluoti (nurodyti visą sumą ir (arba) atskirai nurodyti nuostolius, prarastas pajamas ir palūkanas)?

Ieškovas **turi tiksliai nurodyti reikalavimą ir pateikti patvirtinamuosius dokumentus** (pvz., pažymas, sąskaitas, medicininius dokumentus). Tikslus reikalavimo nurodymas reiškia, kad ieškovas turi, jei įmanoma, nurodyti žalos rūšį bei dydį ir teisių gynimo priemones.

Ar yra speciali forma, skirta tokiems prašymams?

Ne.

Kokius mano reikalavimą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Nukentėjusiosios šalies reikalavimo turinys turi būti pagrįstas įprastu būdu (pvz., pažymomis, sąskaitomis, mediciniais dokumentais).

Ar yra su mano reikalavimu susijusių teismo mokesčių ar kitų išlaidų?

Taip, kiekvienoje proceso stadijoje mokamas teismo mokestis, kurio suma priklauso nuo ieškinio vertės.

Prašymo dėl civilinio reikalavimo baudžiamajame procese patvirtinimo (visiškai arba iš dalies) mokestį moka kaltinamasis.

Ar galiu gauti teisinę pagalbą iki proceso ir (arba) jo metu? Ar galiu ją gauti, jei gyvenu ne toje šalyje, kurioje vyksta procesas?

Teismo procesuose užsieniečiai (kurie nėra Slovėnijos Respublikos gyventojai) turi teisę gauti nemokamą teisinę pagalbą (teisinę konsultaciją, teisinį atstovavimą ir kitas teises paslaugas arba būti atleisti nuo su procesu susijusių išlaidų mokėjimo) **pagal abipusiškumo sąlygą** arba sąlygomis **ir atvejais, nustatytais tarptautinėse sutartyse**, kurios privalomos Slovėnijos Respublikai.

Kada baudžiamasis teismas atmes mano reikalavimą nusikaltėliui arba atsisakys dėl jo priimti sprendimą?

Teismas civilinį reikalavimą tenkina (visiškai arba iš dalies) tik tada, jei nusikaltėlis nuteisiamas (sprendimu, kuriuo kaltinamasis pripažįstamas kaltu). Kitais atvejais (kai baudžiamojo proceso metu surinkta informacija nėra patikimas pagrindas daliniam arba visam sprendimui priimti) nukentėjusiajai šaliai **patauriama visiškai arba iš dalies pareikšti civilinį ieškinį, nes baudžiamasis teismas negali atmesti reikalavimo**.

Net jei teismas priima sprendimą, kuriuo kaltinamasis **išteisinamas** arba **kaltinimai atmetami**, arba teismas priima sprendimą, dėl kurio **procesas sustabdomas** arba atmetamas kaltinamasis aktas, teismas **pasiūlo nukentėjusiajai šaliai** pareikšti civilinį reikalavimą **civiliniame teisme**.

Jei teismas nurodo, kad **neturi jurisdikcijos** baudžiamajame procese, jis **informuoja nukentėjusiąją šalį**, kad apie savo civilinį ieškinį baudžiamajame procese ji gali **pranešti** kompetentingam teismui, kuris pradės arba tęs procesą.

Ar galiu apskųsti tokį sprendimą arba kreiptis dėl kitų teisių gynimo priemonių ir (arba) reikalavimų patenkinimo?

Ne, nes nukentėjusioji šalis gali skųsti tik teismo sprendimo dalį dėl baudžiamojo proceso išlaidų.

Vienintelė išimtis – atvejai, kai prokuroras perėmė kaltinimą iš nukentėjusiosios šalies kaip kaltintojo. Šiuo atveju nukentėjusioji šalis gali skųsti visas sprendimo dalis, įskaitant sprendimą dėl civilinių ieškinų.

Jeigu teismas man priteisė žalos atlyginimą, kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą prieš nusikaltėlį ir kokią pagalbą galiu gauti, kad sprendimas būtų įvykdytas?

Įsiteisėjus sprendimui dėl civilinio reikalavimo nukentėjusioji šalis pirmosios instancijos teismo gali prašyti išduoti patvirtintą sprendimo kopiją, nurodančią, kad sprendimas yra vykdytinas.

Sprendimas yra vykdytinas, kai jis įsiteisėja ir sueina savanoriško mokėjimo terminas. Kompetentingas teismas vykdo galutinį sprendimą, kuris yra vykdytinas dokumentas, pagal vykdymo procedūrai taikomas nuostatas. Remiantis vykdytinu dokumentu (sprendimu) kompetentingam apylinkės teismui pateikiamas pasiūlymas dėl vykdymo, kuriame nurodomos vykdymo priemonės (pvz., pajamų, banko sąskaitoje esančių lėšų, kilnojamojo arba nekilnojamojo turto areštas).

Teismo procese užsieniečiai (kurie nėra Slovėnijos Respublikos gyventojai) turi teisę gauti **nemokamą teisinę pagalbą pagal abipusiškumo sąlygą** arba sąlygomis ir atvejais, nustatytais tarptautinėse sutartyse, kurios privalomos Slovėnijos Respublikai.

Paskutinis naujinimas: 12/03/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.